

den forsørste Bane, altsaa noget heelt Andet, end der er Tale om at udføre. Denne Forskjel har ikke været den ærede Rigsdagsmand ganske klar (M. Hage: Jo!), idetmindste ikke efter hans Foredrag. Jeg maa isvrigt meget beklage, at det er Ytringer af Udvalget, som have forført den ærede Rigsdagsmand til at stille dette Endringsforslag; (M. Hage: Det er en Feiltagelse!) det er da idetmindste en udslydelig Feiltagelse, thi saaledes yttrede den ærede Rigsdagsmand sig ved anden Behandling, dengang han forkyndte os, at han vilde stille et Endringsforslag omtrent som det, der nu foreligger. Han tog dengang Udvalgets Betænkning for sig og sagde: Man seer af denne Betænkning, hvor fordeelagtige Tanker Udvalget nærer om denne Forretning, at det vil blive et Foretagende, som vil betale sig glimrende, og derpaa henvendte den ærede Rigsdagsmand sig til Formanden i Finantsudvalget og gjorde ham opmærksom paa, at her var en Leilighed, hvor Statens Finantsers Tærv burde iagttages; det staaer saaledes i Rigsdagsstidenden (M. Hage: Det er sandt!). Nu huffer altsaa den ærede Rigsdagsmand det; det er mig meget hjært. Det var altsaa Udvalgets Betænkning, som havde forført den ærede Rigsdagsmand til at fatte saa store Tanker om dette Foretagendes Rentabilitet; saa at han meente, at der var Anledning til at opfordre Finantsudvalgets Formand til at møde med Finantsernes Sax og klippe en lille Ende af Udbyttet til Fordeel for Statskassen. Lad os nu see, hvad der staaer i Udvalgets Betænkning, som har kunnet forføre den ærede Rigsdagsmand. Det var mig en Overraskelse, da jeg hørte det, thi jeg har ikke næret saa glimrende Forestillinger om dette Foretagendes Rentabilitet; at der kunde være Opfordring til at kalde Finantsudvalgets Formand tilhjælp paa Statskassens Vegne, men da jeg ikke har forfattet Betænkningen, antog jeg, at et enkelt uforfigtigt Udtryk kunde være undsluppet Ordførelsens Pen, og jeg vilde derfor ikke dengang imødegaae den ærede Rigsdagsmand. Men lad os nu see, hvad der staaer i Betænkningen. Der siges, at man bør undersøge to Ting, først om Jernbaneanlægget er af Interesse for Staten, og dernæst, hvorvidt der er Udbygning til, at det vil forrente sig; efterat Udvalget

nu har anført sine Bemærkninger derom, kommer det til følgende Resultat, som jeg skal tillade mig at oplæse: Udvalget skjønner derfor ikke rettere, end at et Jernbaneanlæg mellem Kjøbenhavn og Helsingør er af særdeles Interesse for Staten, og at det rimeligviis vil være saa fordeelagtigt, at der ikke kan være synnerlig Betænkning ved at lade det udføre under den Rentegaranti, som er tilfikkret det sjællandske Jernbaneselskab. Der er saa langtfra Tale om et overordentligt fordeelagtigt Foretagende, der skulde afgive 4, 6 eller 8 pCt., at Udvalget ikke engang har dristet sig til uden Betænkning at ville gaae ind paa at tilstaae denne Rentegaranti, men siger kun, at der ikke kan være nogen „synnerlig Betænkning“ derved. Jeg troer, at naar den ærede Rigsdagsmand vil overveie dette vil, han finde, at disse Udtryk i Betænkningen, der have givet ham saa store Tanker om dette Foretagendes Fordeelagtighed, ere læste med mindre Opmærksomhed, og at de ikke have den Betydning, han har fundet i dem. Havde imidlertid Udvalget indladt sig paa en saadan Ubesindighed, at ville vente et høit Udbytte af denne Bane, da vilde jeg have ventet, at den ærede Rigsdagsmand havde viist os tilrette; han har jo selv befattet sig med denne Sag og gjort den til Gjenstand for en Forretning, som ikke kom istand, og han maa jo dog derved have høstet Erfaring nok for at vide, hvorvidt der var Udbygning til at sætte et saadant Foretagende igjennem; det vilde derfor sikkert have været Udvalget hjært, om han havde belært det af den Erfaring, som han har havt Leilighed til at høste, at vise det, at Foretagendet ikke var saa fordeelagtigt, som Udvalget havde troet. Men skulde nu Noget antage, at det var et overordentligt fordeelagtigt Foretagende — og jeg vilde ret meget ønske, at det var det, — og derfor mene, at der var Anledning til at varetage Statskassens Interesse, da skal jeg dog tillade mig at gjøre opmærksom paa, at denne allerede er varetagen ved Loven af 27de Februar 1852, som giver Concession til det sjællandske Jernbaneselskab til Anlægget af en Bane til Korsør, idet dens § 6 lyder saaledes: Efter Forløbet af 25 Aar efter Banens Aabning i hele dens Længde er Staten berettiget til at forbre sig Actierne i den hele Bane imod